

SCHOUWEN AAN ZEE

Protestantse gemeente

Communicatieplan 2024-2028

versie 13-01-2026

Vooraf

Dit communicatieplan van de Protestantse gemeente Schouwen aan Zee (PgSaZ) is gebaseerd op het beleidsplan 2024-2028. In hoofdstuk 10 stelt het beleidsplan dat onderlinge communicatie van groot belang is in een gemeente die volop in verandering is. De PgSaZ maakt een groeiproces door waarin vier kerkelijke gemeenten met ieder een eigen geschiedenis en tradities een gemeenschappelijke toekomst zoekt. Elkaar leren kennen, elkaars sterke en zwakke kanten leren zien en waarderen, vraagt om een open houding, een luisterend oor en een verstaanbare taal. Bovendien, het wezen van elke christelijke gemeente is dat we elkaar en naar buiten toe de goede tijding van geloof, hoop en liefde vertellen. Zoals het beleidsplan het verwoord: *We willen een kerkelijke gemeenschap zijn midden in de samenleving die met Vieren, Verdiepen en Verbinden richtingwijzers aanbiedt voor het leven. Een geloofsgemeenschap die er is voor een ieder, leden en niet-leden, dorpsgenoten, gasten en toeristen.*

In dit communicatieplan komen de volgende aspecten aan de orde:

1. richtingwijzers voor communicatie;
2. ervaringen tot nu toe;
3. beschikbare communicatiemiddelen;
4. een groeimodel met tussentijdse evaluaties.

1. Richtingwijzers voor communicatie

Een kerkelijke gemeente is een veelzijdige gemeenschap waarin verschillende lagen door elkaar lopen. Communiceren gebeurt niet top-down, waarbij van bovenaf wordt vastgesteld wat lager in de organisatie moet worden uitgevoerd. Zeker niet in een protestantse gemeente waarin hiërarchie plaats maakt voor democratie en inbreng van allen. Een protestantse gemeente heeft daarom meer van een moderne netwerkorganisatie waarin ideeën en initiatieven van alle kanten komen. Van bovenaf, van onderop, vanuit het praktische omzien naar elkaar, vanuit het geïnspireerd raken door elkaars geloof en leven. Vanuit dit besef dat een kerkelijke gemeente meer een levend organisme is dan een hiërarchische organisatie, formuleren we liever richtingwijzers voor communicatie dan concrete, specifiek meetbare doelstellingen.¹

Communicatie in de PgSaZ heeft meerdere lagen. We onderscheiden drie lagen: onderlinge gemeenschap; het kerk-zijn in de samenleving; de bestuurlijke laag. Deze drie lagen lopen door

¹ In de communicatieleer wordt in het algemeen voorkeur gegeven aan doelstellingen die specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden (SMART) zijn. In een gemeente die als gemeenschap met vallen en opstaan een weg naar de toekomst zoekt, zijn richtingwijzers meer voor de handliggend.

elkaar heen en beïnvloeden elkaar. Echter elk van de drie lagen kent vragen die voor de communicatie van belang zijn:

- Communicatie in de gemeente: Zijn gemeenteleden voldoende op de hoogte van elkaars wel en wee om elkaar te kunnen ondersteunen en inspireren? Hebben gemeenteleden voldoende inzicht in wat de kerkenraad, de kerkteams, het College van Kerkrentmeesters (CvK), het College van Diakenen (CvD), de jeugdraad en de werkgroep toerusting doen? Voelen gemeenteleden zich vrij en gemotiveerd om hun ervaringen, wensen, gevoelens en teleurstellingen door te geven aan de kerkteams, kerkenraad, enz.?
- Communicatie naar buiten de gemeente: Weten we welke vragen er in de samenleving spelen en hoe we zouden kunnen bijdragen aan ontwikkelingen die we wenselijk achten? Zijn dorpsgenoten, gasten en toeristen voldoende bekend met het werk van de gemeente om erbij betrokken te raken?
- Communicatie op bestuurlijk vlak: Weten de verschillende colleges, commissie en werkgroepen, de kerkenraad en de kerkteams wat er in de gemeente leeft? Weten ze voldoende van elkaars werk? Lukt het hen om de gemeente volop bij hun afwegingen, besluiten en plannen te betrekken?

Vanuit deze vragen kunnen we richtingwijzers voor communicatie formuleren. Waar willen we zijn in 2028? Wat willen we dan hebben bereikt?

Richtingwijzers voor communicatie:

1. De leden van PgSaZ zijn op de hoogte van elkaars wel en wee en van overwegingen en besluiten van kerkteams, de kerkenraad en andere colleges en groepen om zich betrokken te voelen bij de gemeente.
2. De dorpsgemeenschappen waar onze gemeente deel van uitmaakt, gasten en toeristen hebben kennis van de activiteiten van de PgSaZ en voelen zich uitgenodigd om daarbij betrokken te raken.
3. Het werk van de kerkenraad, kerkteams, colleges van kerkrentmeesters en diakenen en andere raden en werkgroepen is zodanig bekend bij de gemeente dat leden zich gehoord en gesteund voelen in het samen vierend, verdiepend en verbindend gemeente zijn.

2. *Ervaringen tot nu toe*

De fusie en het proces van toegroeien naar één gemeente laten zien dat een natuurlijke verworteling in het dorpscommunicatie minder vanzelfsprekend is geworden. In het verleden, toen elk dorp zijn eigen kerkelijke gemeente had, vormde het plaatselijke kerkblad een welkome aanvulling op de natuurlijke communicatie in het dorp. Het ging als het ware vanzelf. In de nieuwe, gefuseerde situatie ligt dat moeilijker. Er is meer nodig om vanuit verschillende dorpen elkaar te leren kennen en waarderen. Ook is er afstand gegroeid tussen de bestuurlijke organen (kerkenraad, enz.) en het alledaagse kerk-in-het-dorpsleven. Het is belangrijk om de zichtbaarheid van bijvoorbeeld de kerkenraad te verbeteren.

Sinds de fusie van de vier gemeenten in Burgh, Haamstede, Renesse/Noordwelle en Scharendijke tot één PgSaZ in 2019 is er veel gebeurd op het terrein van communicatie. Elke twee maanden

verschijnt het magazine *Erbij*. De PgSaZ heeft een website waarop contactgegevens en een actuele agenda van kerkdiensten en andere activiteiten staan (www.kerkopschouwen.nl). Er worden voor Oost en West elke twee weken nieuwsbrieven geschreven en gemaïld/geprint. Berichten vanuit de gemeente worden opgenomen in de Kerkbode voor gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland op Schouwen-Duiveland. En elk jaar verschijnt er in samenwerking met andere kerken een magazine 'Zin in Schouwen' voor bewoners, gasten en toeristen.

De ervaringen met deze communicatiemiddelen zijn wisselend. In het algemeen wordt positief gereageerd op het verschijnen van *Erbij* en de nieuwsbrieven. Sommigen lezers vinden dat de publicatie van *Erbij* één keer per twee maanden ten koste gaat van de actualiteit. Nieuws lijkt soms oud nieuws. Tegelijkertijd is er twijfel of een maandblad de oplossing zou zijn. Vooral ook omdat de nieuwsbrieven helpen voor actuele informatie. De website functioneert met name als informatiebron voor niet-leden. Zij kunnen vinden waar en wanneer kerkdiensten worden gehouden en wie contactpersonen zijn.

De waardering voor de website, *Erbij* en de nieuwsbrieven is ook afhankelijk van persoonlijke voorkeuren. Waar de een zoekt naar het grotere beeld, informatie vanuit de kerkenraad of het college van kerkrentmeesters, is de ander meer geïnteresseerd in concrete informatie over activiteiten of in lief en leed van mede gemeenteleden. De een geeft voorkeur aan een gedrukte tekst, terwijl anderen liever online gaan. Leeftijd kan ook een rol spelen.

In de samenleving is een trend gaande van snellere en kortere informatielijnen. Sociale media, zoals facebook, X, whatsapp, hebben snel terrein gewonnen. Vaak ten koste van de traditionele media, zoals dagbladen, magazines, (lineaire)TV en zelfs websites. Bewust van deze snelle verandering in het communicatielandschap, heeft de PgSaZ recent een begin gemaakt met het gebruik van een kerkapp, Donkey Mobile.

De veelheid aan communicatiemiddelen binnen de PgSaZ hangt samen met de ontwikkeling die onze gemeente doormaakt. De oorspronkelijke inzet van de fusie was, samenwerking met name op organisatorisch vlak met behoud van het plaatselijke gemeentelven en vieringen in vier kerken. In de afgelopen 5 jaar heeft er een geleidelijke verschuiving plaatsgevonden van toenemende samenwerking in Oost en in West. Het beleidsplan 2024-2028 geeft aan dat deze ontwikkeling wordt voortgezet: verder naar elkaar toegroeien in West en in Oost en waar mogelijk samenwerking als geheel PgSaZ bevorderen. De communicatie zal in de komende jaren deze beleidsrichting ondersteunen. Wel zullen de verschillende communicatiemiddelen beter op elkaar worden afgestemd ter wille van de efficiëntie.

3. Beschikbare communicatiemiddelen

In de komende jaren wordt het gebruik van de bestaand communicatiemiddelen verder op elkaar afgestemd. Daarbij vormt de drieslag '*voor wie, wat, wanneer en hoe*' het uitgangspunt. Sommige middelen zijn geschikt voor snelle communicatie, zoals afkondigingen in kerkdiensten en de kerkapp Donkey Mobile. Andere middelen zijn geschikter voor middellange termijn en lange termijn communicatie: *Erbij* en de website.

De communicatie in de bovengenoemde lagen in de 'Richtingwijzers voor communicatie' – gemeentelieven, samenleving, bestuur – ziet er voor de komende jaren als volgt uit:

gemeentelieven

<i>voor wie</i>	<i>wat</i>	<i>wanneer</i>	<i>hoe</i>
leden, vrienden	informatie over kerkdiensten en hoogst noodzakelijk, urgente andere informatie	wekelijks	afkondigingen in kerkdiensten, mededelingen via de beamer, website
	informatie over actuele ontwikkelingen in werkgroepen, koren, voorbereidingen van kerkdiensten, markten, lief en leed, enz.	dagelijks	kerkapp
	informatie over kerkdiensten, agenda's van activiteiten, lief en leed	1x per 2 weken	Nieuwsbrieven, Kerkbode
	informatie over het werk van de kerkenraad, kerkteams, college van kerkrentmeesters, diaconie, meditaties, bezinning, overige info	1x per 2 maanden	Erbij

samenleving

<i>voor wie</i>	<i>wat</i>	<i>wanneer</i>	<i>hoe</i>
dorpsgemeenschappen, gasten en toeristen	Informatie over kerkdiensten en overige activiteiten	actueel	website, Facebook en Instagram (Meta Business Suite)
	informatie over PgSaZ zoals contactgegevens	actueel	website
	uitnodigingen voor bijzondere activiteiten zoals thema avonden		website, Facebook en Instagram (Meta Business Suite) Kerkbode Wereldregio, Radio Schouwen-Duiveland
	informatie over interessante regionale onderwerpen en over kerkelijke activiteiten met name in de zomer	1x per jaar	Zin in Schouwen, Facebook en Instagram (Meta Business Suite)

bestuurlijk: kerkteams, kerkenraad, enz.

<i>voor wie</i>	<i>wat</i>	<i>wanneer</i>	<i>hoe</i>
leden van kerkteams, kerkenraad, CvK, CvD, enz.	agenda's, vergaderstukken, verslagen	actueel	email
	uitwisseling informatie, gedachtenwisseling, updates, korte berichtjes, enz.	dagelijks	email
	korte termijn informatie aan de gemeente	actueel	kerkapp
	korte termijn informatie aan de gemeente	1x per 2 weken	nieuwsbrieven

	lange termijn informatie, zoals verslagen, beleidsstukken enz. aan de gemeente	1x per 2 maanden	Erbij
--	--	------------------	-------

4. Doelstelling per communicatiemiddel

Het overzicht van de beschikbare communicatiemiddelen, zoals aangegeven in paragraaf 3, maakt duidelijk dat elke middel een eigen doelstelling (geformuleerde als *wat bereikt is* nadat communicatie heeft plaatsgevonden) heeft. Deze zijn:

website	Leden, vrienden en belangstellenden hebben toegang tot algemene gegevens, belangrijke beleidsdocumenten en contactgegevens van de PgSaZ. Leden, vrienden en belangstellenden zijn geïnformeerd over geplande kerkdiensten en activiteiten en hebben een indruk van activiteiten die hebben plaatsgevonden.
Erbij	Leden en vrienden zijn geïnformeerd over werk verricht door de kerkenraad, het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen, kerkteams en werkgroepen en plannen voor de komende maanden.
nieuwsbrieven	Leden en vrienden zijn door middel van korte berichten op de hoogte van geplande kerkdiensten en activiteiten in de komende twee weken. Leden en vrienden zijn door middel van korte overzichten van verjaardagen, jubilea, bijzondere gebeurtenissen in de gelegenheid bij elkaar betrokken te zijn.
kerkapp	Leden en vrienden hebben gelegenheid om elkaar te informeren over actuele ontwikkelingen en activiteiten in de gemeente. Leden, vrienden en gasten hebben de gelegenheid om digitaal een financiële bijdrage te geven aan de collectiedoelen.
Facebook/Instagram	Een breder publiek is geïnformeerd over de activiteiten van PgSaZ
beamer	De deelnemers aan kerkdiensten beschikken over de liturgie, teksten en liederen van de dienst. De deelnemers aan kerkdiensten zijn geïnformeerd over activiteiten van de PgSaZ die plaatsvinden in de komende week.
afkondigingen in kerkdiensten	De deelnemers aan kerkdiensten hebben kennis van informatie die voor de betrokkenheid bij de dienst van belang is. De deelnemers aan kerkdiensten zijn geattendeerd op belangrijke activiteiten die voor de komende week in de gemeente zijn gepland.

5. Een groeimodel met tussentijds evaluaties

Hoe het gebruik van de verschillende communicatiemiddelen er in de komende jaren uit zal zien, hangt sterk af van de ontwikkelingen in onze gemeente. Hoe kunnen we in een groeiende samenwerking de verscheidenheid in geschiedenis, tradities en geloofsbeleving een respectvolle plaats geven? Hoe kunnen we bevorderen dat verschillende leeftijdsgroepen, jong en oud, zich thuis voelen in onze gemeente? Hoe kunnen we een brede waaier aan activiteiten voor denkers en doeners organiseren? Antwoorden op dergelijke vragen vinden we gaandeweg. De communicatie en inzet van communicatiemiddelen dient daarop aangepast te worden.

Op het moment van vaststellen van het communicatieplan 2024-2028 zijn de volgende ontwikkelingen te voorzien:

- a. De kerkapp zal steeds meer worden ingezet voor het actuele gemeentelven: de interne communicatie binnen teams, raden, werkgroepen, colleges, koren, enz.; pastorale aandachtspunten voor meeleven, zoals verjaardagen van ouderen, aandacht voor zieken, enz.; collectes in kerkdiensten en andere inzamelingsacties.
- b. De twee nieuwsbrieven – nu één voor West en één voor Oost – worden op termijn samengevoegd tot één tweewekelijkse nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief richt zich voornamelijk op actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten voor de komende twee weken.
- c. *Erbij* wordt een kwartaalblad dat zich voornamelijk richt op bezinning, verdieping en informatie over bestuurlijke ontwikkelingen.
- d. De website www.kerkopschouwen.nl blijft zich richten op algemene informatie voor breder publiek: kerkdiensten, aankondiging van activiteiten, informatie over de gemeente, contactgegevens, en toegang tot de digitale versies van *Erbij*.

Aangezien de ontwikkeling in communicatie de dynamiek in de gemeente volgt is een *jaarlijkse evaluatie* nodig. Daarbij komen de volgende vragen aan de orde:

- Wordt de beoogde communicatie voldoende bereikt?
- Functioneren de verschillende communicatiemiddelen naar wens?
- Is de afstemming tussen de verschillende communicatiemiddelen voldoende?

De jaarlijkse evaluatie wordt georganiseerd door het moderamen van de kerkenraad. Het moderamen nodigt daarbij de redacties uit van de website, *Erbij*, de nieuwsbrieven, de kerkapp en facebook/Instagram. De resultaten van de evaluatie en de aanbevelingen voor verbetering worden voorgelegd aan de kerkenraad.